

Ügyszám: NAIH/2018/776/ /H.
(NAIH/2017/3940/H.)

Tárgy: A Budakeszi 77. Társasházban
üzemelő kamerarendszerrel
összefüggő adatkezelés

HATÁROZAT

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) **megállapítja** a **Budakeszi 77 Társasház** (1021 Budapest, Budakeszi u. 77.; a továbbiakban: Társasház) vonatkozásában a Társasház területén üzemelő elektronikus megfigyelőrendszerrel összefüggő **adatkezelés jogellenességét** abban a tekintetben, hogy a vizsgált időszakban

- nem nyújtott megfelelő előzetes tájékoztatást az adatkezelésről az érintettek számára,
- így az előzetes tájékoztatás hiánya miatt nem volt megfelelő az érintetti hozzájárulás mint jogalap,
- nem tett eleget az adatbiztonsági követelményeknek és nem tette meg azokat a technikai és szervezési intézkedéseket, illetve nem alakította ki azokat az eljárási szabályokat, amelyek az adatvédelmi szabályok érvényre juttatásához szükségesek.

A Hatóság **megállapítja** továbbá a **He-Ba Biztonsági Szolgáltató Kft.** (székhely: 1021 Budapest, Budakeszi út 51.; cégjegyzékszám: 01-09-267737; a továbbiakban: He-Ba Kft.) vonatkozásában a Társasház területén üzemelő elektronikus megfigyelőrendszerrel összefüggő **adatkezelés jogellenességét** abban a tekintetben, hogy a vizsgált időszakban

- nem tett eleget az adatbiztonsági követelményeknek.

A Hatóság **megtiltja** a jogellenes adatkezelés jövőbeli alkalmazását azáltal, hogy **elrendeli**, hogy a **Társasház** a jelen határozat V. 3. és V. 4. pontjában írtak alapján

- nyújtson megfelelő előzetes tájékoztatást az érintettek számára, kitérve az adatkezelés összes körülményére;
- biztosítsa a személyes adatok védelmét az adatbiztonsági követelmények betartásával.

A Hatóság továbbá a **Társasházat** az általa végzett jogellenes adatkezelés miatt

**500.000 Ft, azaz ötszázezer forint
adatvédelmi bírság,**

megfizetésére kötelezi.

A Hatóság továbbá **megtiltja** a jogellenes adatkezelést azáltal, hogy **elrendeli**, hogy a **He-Ba Kft.** a jövőben a jelen határozat V. 4. pontjában írtak alapján tegyen eleget az adatbiztonsági követelményeknek.

A Hatóság egyidejűleg a jogellenes adatkezelés miatt a **He-Ba Kft.-t figyelmeztetésben részesíti.**

A Hatóság a Cég1 és a Cég2 adatkezelése vizsgálatának tárgyában indított adatvédelmi hatósági eljárást

megszünteti,

mivel a Cég1 vonatkozásában a hivatalbóli eljárás jogsértést nem tárt fel, míg a Cég2 tekintetében a hivatalbóli eljárásban a tényállás a határozat meghozatalához szükséges mértékben nem volt tisztázható, és további eljárási cselekménytől sem várható eredmény.

A Hatóság egyidejűleg elrendeli, hogy a Társasház és a He-Ba Kft. jövőbeni adatkezelési gyakorlatát a jelen határozatban foglaltak szerint alakítsa ki.

A Hatóság egyidejűleg elrendeli jelen határozatnak a kötelezettek azonosító adataival történő nyilvánosságra hozatalát a Hatóság honlapján.

A kötelezetteknek a megtett intézkedéseikről a közléstől számított 30 napon belül tájékoztatniuk kell a Hatóságot.

A bírságot a határozat jogerőre emelkedését követő 15 napon belül a Hatóság központosított bevételek beszédési célelszámolási forintszámlája (10032000-01040425-00000000 Központosított beszédési számla IBAN: HU83 1003 2000 0104 0425 0000 0000) javára kell megfizetni. Az összeg átutalásakor hivatkozzon a NAIH/2018/776/H. BÍRS. számra.

Ha a Társasház a bírságfizetési kötelezettségnek határidőben nem tesz eleget, késedelmi pótlékot köteles fizetni. A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a Hatóság elrendeli a határozat végrehajtását, a bírság és a késedelmi pótlék adók módjára történő behajtását. A bírság és a késedelmi pótlék adók módjára történő behajtását a Nemzeti Adó- és Vámhivatal végzi.

A késedelmi pótlék összegét a Hatóság előirányzat-felhasználási forintszámlája (10032000-00319425-00000000 Előirányzat-felhasználási keretszámla IBAN: HU30 1003 2000 0031 9425 0000 0000) javára kell megfizetni.

A hatósági eljárás kapcsán eljárási költség nem merült fel, ezért annak megállapításáról és viseléséről a Hatóság nem rendelkezett.

E döntés ellen közigazgatási úton jogorvoslatnak helye nincs, de a közléstől számított 30 napon belül a Fővárosi Törvényszékhez címzett, azonban a Hatósághoz elektronikus úton benyújtandó keresettel közigazgatási perben megtámadható. A tárgyalás tartása iránti kérelmet a keresetben jelezni kell. A teljes személyes illetékmentességben nem részesülők számára a bírósági felülvizsgálati eljárás illetéke 30.000 Ft, a per tárgyi illetékfeljegyzési jogos.

INDOKOLÁS

I. Előzmények

Panasz érkezett a Hatósághoz, melyben a panaszos azt kifogásolta, hogy a Társasház területén üzemelő kamerarendszer kezelése és hozzáférése nem felel meg a jogszabályi előírásoknak. A panaszos szerint ugyanis a zártrendszerű megfigyelőrendszer adatai a Társasház tulajdonában álló laptop készülékről lehívhatóak, így annak kezelője, aki nem munkatársa a Társasházzal szerződésben álló azon cégnek, amellyel az adatkezelésre vonatkozó szerződést kötötte, minden korlátozás nélkül hozzáférhet a rögzített adatokhoz, anélkül, hogy adatkezelésre vonatkozó jogosítványa és felhatalmazása lenne.

A Hatóság az ügyben az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 38. § (3) bekezdés a) pontja alapján vizsgálatot indított, és az Infotv. 54. § (1) bekezdésének b) pontja alapján előzetes értesítés nélküli helyszíni vizsgálatot tartott.

A 2017. június 21. napján, a Társasház székhelyén tartott helyszíni vizsgálat során a Hatóság munkatársai mellett a Társasház háztitkára, recepciósja, valamint a kamerarendszert üzemeltető biztonsági cég, a He-Ba Kft. biztonsági őrre vett részt. A Társasház intézőbizottságának elnöke vidéki távolléte miatt nem volt jelen a vizsgálaton, azonban telefonos egyeztetést követően biztosította a Hatóság munkatársai részére, hogy megnézzék a kameraképeket a recepción elhelyezett monitorokon keresztül, és egyeztessenek a Társasház munkatársaival. A Hatóság további kérdéseire írásban kívánt válaszolni.

A helyszíni vizsgálaton a Társasház részéről jelenlévő személyek az alábbiakról tájékoztatták a Hatóság munkatársait:

A Társasház háztitkára nem tudott választ adni arra, hogy milyen célból és jogalap alapján üzemeltetik a kamerákat, azonban arról tájékoztatta a Hatóságot, hogy 2002-ben, amikor a Társasház épült, már akkor kihelyezésre kerültek a kamerák és azóta is működnek, jelenleg az alábbi területeken: uszoda és wellness részleg, kerti kijáró, recepció, garázs, porta. A kamerák pontos számát azonban nem tudta megmondani. A Társasház háztitkárának további nyilatkozata szerint a társasházi és a közös képviselői feladatokat az intézőbizottság elnöke látja el, ő csupán a Társasház pénzügyeivel és a postázási feladatokkal foglalkozik, a He-Ba Kft. alkalmazottjaként. Nyilatkozata szerint saját magánszámítógépét használja feladatai ellátásához.

A recepciós feladatokat ellátó személy nyilatkozata szerint a kamerák rögzítik a képeket, de arra nem tudott választ adni, hogy mennyi ideig tárolják azokat. Továbbá arról tájékoztatta a Hatóságot, hogy nem enged betekintést a monitor képeire az érintettek részére, annak ellenére, hogy érkezett már ilyen kérelem. A Hatóság munkatársainak adatkezelési szabályzatra vonatkozó kérdésére azt a tájékoztatást nyújtotta, hogy ilyen dokumentummal nem rendelkeznek. A kamerák üzemelésére egy, a kapunál lévő gépjárműbehajtónál elhelyezett piktogram figyelmezteti az érintetteket. A recepciós feladatokat végző munkatársak – akiket a He-Ba Kft. foglalkoztat – látják a recepciós pultban a kamerák képeit. Összesen négy recepciós dolgozik a Társasházban, kettő nappal és kettő éjszaka. A recepciós feladatokat végző munkatársak folyamatosan rálátnak a kamerák pillanatképeire.

A portaszolgálatot ellátó biztonsági őrök – akik szintén a He-Ba Kft. alkalmazottai, összesen három fő – szintén rálátnak a kamerák képeire. A helyszíni vizsgálaton jelenlévő biztonsági őr nyilatkozata szerint a biztonsági őrök feladata a kamerarendszer figyelése. A monitorképeken a garázst, a recepciót, a medencét és a parkolót, illetve az egyéb helyiségeket látják. Csak az élőképet látják, a felvételeket azonban nem tudják visszaneézni. A rendszerhez mindenkinek ugyanaz a hozzáférése, illetve jelszava van. A biztonsági őr tudomása szerint körülbelül huszonkettő kamera került elhelyezésre a Társasház területén.

A Társasház részéről jelenlévő személyek nem tudták megmutatni hat hónapra visszamenőleg, hogy ki és mikor fért hozzá a rögzített felvételekhez, illetve arra sem tudtak választ adni, hogy továbbítják-e a felvételeket harmadik személyek részére, és amennyiben igen, mely személyek részére, milyen célból és milyen jogalap alapján. Ezen kérdések vonatkozásában azonban azt a tájékoztatást adták, hogy írásban fognak válaszolni.

A Hatóság informatikai ügyintézője továbbá megvizsgálta a megfigyelőrendszernek a recepción található számítógéppel való kapcsolatát, és az alábbiakat állapította meg:

A recepción található, a monitorok képeit megjelenítő webes kliens program egy belső hálózathoz csatlakozik egy adott IP címen. A megjelenítő kliens jogosultsága korlátozott, csak a kamerák által küldött aktuális videojeleket jeleníti meg. Teljes képernyőn huszonnégy telepített kamera képe észlelhető, illetve egyenként kinagyítható. A vizsgált időpontban a 23. és 24. számú kamerák képei nem voltak elérhetők. A program által nyújtott további szolgáltatások a kliensen tiltottak, kivéve a pillanatfelvétel funkciót, amely a megfelelő nyomógombbal kiváltható és a pillanatfelvétel így az aktuális dokumentumok közé kerül. A kamerák képeit megjelenítő kliens számítógépen elérhető funkciók a célnak megfelelően korlátozottak, azonban a számítógépre való belépés a számítógép indítása után automatikus, felhasználóhoz nem kötött, a tevékenységet végző recepciós személye nem azonosítható. A számítógépre egyetlen felhasználó van felvéve, aki helyi rendszeradminisztrátori jogosultsággal rendelkezik.

A biztonsági őrszolgálaton a térfigyelő kamerák képeit megjelenítő számítógép folyamatos üzemelésű, a helyszínen tapasztalt működési sebessége igen lassú, így a vizsgálat egyes elemei nem végezhetőek el. A kameraképeket megjelenítő számítógép által szolgáltatott információ a recepción elhelyezett megjelenítőhöz hasonló, a gép konfigurációja azonban eltér, hálózati (nem webes) kapcsolat útján éri el a központi számítógépen lévő adatokat, megjelenítő programja „Control Center”. A számítógép indítást követően automatikus bejelentkezéssel áll fel, rendszerszinten nem azonosítható az aktuális felhasználó. A kliens programba történő belépés minden biztonsági munkatárs által azonosan ismert, megegyező azonosítóval és jelszóval történik.

A Hatóság a tényállás feltárása érdekében indokoltnak tartotta a kamerarendszert üzemeltető biztonsági cég, a He-Ba Kft. adatkezelésben betöltött szerepének tisztázását is, szintén előzetes értesítés nélküli helyszíni vizsgálat keretében. A 2017. június 27. napján, a He-Ba Kft. székhelyén tartott helyszíni vizsgálat során a Hatóság munkatársai mellett a cég titkára vett részt, aki az alábbiakról tájékoztatta a Hatóságot:

A He-Ba Kft. és a Társasház közötti, a kamerarendszer üzemeltetéséről szóló szerződés bár 2013-as keltezésű, a Társasház háztitkárának korábbi nyilatkozata szerint a kamerarendszer ennél korábban lett telepítve. Ezzel kapcsolatban a He-Ba Kft. titkára azt nyilatkozta, hogy tudomása szerint a korábbi kamerarendszer esetében 2013-ban csere történt oly módon, hogy a régi kamerákat lecserélték, de maga a rendszer a korábbi, változatlan formában üzemel. A He-Ba Kft.-t megelőző üzemeltető személyéről nem rendelkezik információval.

A titkár nyilatkozata szerint a Társasház háztitkára, a recepciósok és a biztonsági őrök felett nem a He-Ba Kft. gyakorolja a munkáltatói jogokat, hanem a He-Ba Kft. alvállalkozója, a Cég2. A Társasház háztitkára, a recepciósok, valamint a biztonsági őrök által használt számítástechnikai eszközök tulajdonjogával kapcsolatban nem rendelkezik információval.

A cég továbbá adatvédelmi szabályzattal, adatkezelési tájékoztatóval nem rendelkezik a Társasház vonatkozásában.

A titkár a Hatóság kamerarendszerre vonatkozó technikai kérdéseire nem tudott választ adni, azonban azt a tájékoztatót nyújtotta, hogy ezen kérdéseket a rendszeradminisztrátori feladatokat ellátó szerződött partner tudná megválaszolni a Társasház területén, a technikai eszközök helyén. Erre tekintettel a helyszíni vizsgálatot a Hatóság munkatársai a rendszeradminisztrátor segítségét igénybe véve a Társasház ingatlanán folytatták.

A rendszeradminisztrátor azt nyilatkozta, hogy az adott üzemeltető alvállalkozó tudta nélkül nem léphet be, nem tekinthet be a kamerarendszerbe. Ahhoz, hogy aktuálisan melyik alvállalkozó tud segítséget nyújtani a Hatóság vizsgálatához, előzetes egyeztetésekre van szükség a szerződési láncolatban érintett cégekkel.

Erre tekintettel a Hatóság előzetes értesítés mellett 2017. július 26. napján újabb helyszíni vizsgálatot tartott a Társasház székhelyén. A Társasház kamerarendszerének megtekintéséhez sem informatikus, sem más személy nem jelent meg. Minderre tekintettel a helyszíni vizsgálat eredménytelen volt.

A Társasház, illetve az adatkezelésben érintett további cégek által, a fent hivatkozott helyszíni vizsgálatokon tett nyilatkozatokban foglaltak, illetve az alapján, hogy a tényállás tisztázása a vizsgálati eljárás során – a Társasház, illetve a cégek együttműködésének hiányából fakadóan is – nem vezetett eredményre, az Infotv. 60. § (1) bekezdése alapján a Hatóság indokoltnak tartotta a vizsgálati eljárás lezárását és az adatvédelmi hatósági eljárás megindítását mind a Társasház, mind a He-Ba Kft., mind a Cég2 ellen a Társasház panasszal érintett, valamint az elektronikus megfigyeléssel összefüggő általános adatkezelési gyakorlatával kapcsolatban. A vizsgálat 2012. január 1. napjától az eljárás megindításának időpontjáig, 2017. augusztus 2. napjáig tartó időszak adatkezelési tevékenységére vonatkozott.

A Hatóság az Infotv. 71. § (2) bekezdése értelmében a vizsgálati eljárás során beszerzett adatokat, tudomására hozott tényeket a jelen adatvédelmi hatósági eljárás során is felhasználhatta.

A Hatóság az Infotv. 71. § (2) bekezdésére tekintettel tudomására jutott tényeknek tekintette a jelen eljárásoktól független, 2016. február 19. napján NAIH/2016/322/V. ügyiratszámom indított, a Társasház szintén elektronikus megfigyelőrendszerével összefüggő adatkezelését érintő vizsgálati eljárásában megismert információkat is.

II. Az eljárás menete, a tényállás tisztázása

Jelen határozat tárgya a Budakeszi utca 77. szám alatti Társasháznak, illetve az adatkezelésben érintett cégeknek a Társasház területén üzemelő elektronikus megfigyelőrendszerrel összefüggő adatkezelésének gyakorlata, különösen az adatkezelésről szóló, az érintettek számára nyújtott tájékoztatása, illetve az adatbiztonsági követelmények betartása a vizsgált időszakban, azaz a 2012. január 1. napja és az adatvédelmi hatósági eljárás megindításának napja, vagyis a 2017. augusztus 2. napja közötti időszakban. A Hatóság a rendelkezésére álló információk alapján a száztizennyolc lakásos Társasházban üzemelő kamerarendszerrel összefüggő adatkezelés nagyszámú személyi kört érint: a Társasházban élő személyeket, és a hozzájuk érkező vendégeket, akiknek magánszféráját jelentősen érinti a megfigyelőrendszerrel összefüggő adatkezelés.

A Hatóság az eljárás megindításáról a NAIH/2017/3940/H., NAIH/2017/3940/3/H. és NAIH/2017/3940/5/H. ügyszámú levelében értesítette az adatkezelésben résztvevőket, egyidejűleg a tényállás tisztázása érdekében végzéseiben felhívta őket arra, hogy adjanak választ a Hatóság által feltett kérdésekre és küldjék meg a válaszukat alátámasztó okiratokat.

A Társasház intézőbizottságának elnöke az alábbiakról tájékoztatta a Hatóságot:

A Társasház 2017. június 30. napjával felmondta a kamerarendszerre vonatkozó szerződését a He-Ba Kft.-vel és 2017. július 1. napjától a Cég1 üzemelteti a kamerákat, mely cég a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvényben (a továbbiakban: Szvtv.) meghatározott személy. A kamerákat a társaság kizárólag vagyonvédelmi célból, az Infotv. 4. § (1)-(2) bekezdéseiben, illetve a társasházakról szóló 2003. évi CXXXIII. törvény (a továbbiakban: Thtv.) 25. §-ában foglalt jogosultság alapján, ezen jogszabályok rendelkezéseinek mindenben megfelelően üzemeltette és üzemelteti.

A kamerák az alábbi helyeken üzemelnek:

- közös udvar – bejárati kapu
- közös kert – hátsó kerti kapu
- medencetér – úszómedence
- wellness közlekedő – csúszós burkolat
- konditerem
- teremgarázsok

Az adatkezelés céljaként minden kamera vonatkozásában az emberi élet, a testi épség, a személyi szabadság védelme, a jogsértő cselekmények megelőzése és bizonyítása, valamint a közös tulajdonban álló vagyon védelme célt jelölték meg.

A Társasház intézőbizottságának elnöke akként nyilatkozott továbbá, hogy a Társasház a rendszer üzemeltetésekor figyelembe veszi, hogy személyes adatok abban az esetben dolgozhatóak fel, ha az adatfeldolgozás az adatkezelő, vagy az adatokat megkapó harmadik fél, vagy felek jogszerű érdekének érvényesítéséhez szükséges, kivéve, ha ezeknél az érdekeknél magasabb rendűek az érintetteknek a védelmet élvező érdekei az alapvető jogok és szabadságok tekintetében. Két együttes feltételt vesz figyelembe a Társasház ahhoz, hogy az adatok kezelése jogszerű legyen: egyrészt, hogy a személyes adatok kezelése az adatkezelő vagy felek jogos érdekének érvényesítéséhez szükséges legyen, másrészt, hogy ezeknél ne legyenek magasabb rendűek az érintett személy alapvető jogai és szabadságai. Az Európai Unió Bírósága a C-468/10. és C-469/10. sz. egyesített előzetes döntéshozatali eljárás során hozott döntései szerint ezekre az irányelvekre a tagállami bíróság előtt bárki hivatkozhat. Az ítélet 30. pontjában kifejtettek szerint az effajta adatkezelésre vonatkozó EU-s Irányelv 7. cikke kimerítő és korlátozó jellegű felsorolását írja elő azon eseteknek, amelyekben a személyes adatok kezelése jogszerűnek minősíthető. A kamerák a vagyonvédelmet oly módon is szolgálják, hogy annak ellenére, hogy képet nem rögzítenek és nyilvánvalóan nem lehetséges a valamennyi kamera által közvetített kép egyidejű megfigyelése sem, elrettentő funkciót is betöltenek, ezért hagyták fent azokat. Nincs ugyanakkor kamera elhelyezve olyan helyiségben, amelyben a megfigyelés az emberi méltóságot sértheti (így különösen az öltözőkben, zuhanyzóknak, illemhelyiségekben), emellett valamennyi kamera látószöge egyébként is a céljával összhangban álló területre irányul.

A Társasházban összesen huszonnégy kamera üzemel, melyek a Társasház 2002. évi átadásával együtt kerültek üzembe helyezésre. A kamerákat az építető – és egyben a Társasház egészét, illetve valamennyi lakást elsőként tulajdonló – Cég3 a Társasház kivitelezésével együtt telepítette. Az intézőbizottság elnökének tudomása szerint 2002 óta több cég üzemeltette és tartotta karban a kamerákat.

A Társasház nem áll szerződéses viszonyban sem a He-Ba Kft.-vel, sem a Cég2-vel, így ezen társaságok semmilyen módon nem befolyásolják az érintettek információs önrendelkezési jogának érvényesülését. Utóbbi céggel a Társasház soha nem is állt szerződéses kapcsolatban.

A kamerák által korábban rögzített felvételek tárolásának időtartama tekintetében a Társasház betartotta a Thtv. 25. § (5) bekezdését, vagyis annak megfelelően a rögzített felvételeket főszabályként tizenöt napig tárolta. 2017 augusztusa óta azonban a kamerák nem rögzítenek felvételt.

Az élőképek megtekintésére kizárólag a Társasház recepcióján és a portásfülkében van lehetőség, kizárólag az oda beosztott alkalmazottaknak. Tekintettel arra, hogy a kamerák nem rögzítenek, azok megtekintéséhez nincs jogosultsága senkinek. Az intézőbizottság elnökének

álláspontja szerint az élőképek megtekintése nem minősül az Infotv. szerinti adatkezelésnek, így ebben a tekintetben a Hatóság nem rendelkezik hatáskörrel.

Az intézőbizottság elnökének nyilatkozata szerint továbbá a háztitkárnak nincs és korábban sem volt hozzáférése sem az élőképekhez, sem – ha lennének ilyenek – a kamerafelvételekhez. A háztitkár feladatkörét a Társasház szervezeti és működési szabályzata határozza meg, mely alapján a háztitkár feladata az intézőbizottság segítése az adminisztratív feladatok ellátásával. Tekintettel arra, hogy a háztitkár munkáltatója nem a Társasház, így a Hatóság által kért munkaköri leírással sem rendelkezik.

Mivel a korábban rögzített felvételek visszánézésére okot adó körülmény az eljárást megelőző hat hónapban nem merült fel, ezért senki sem fért hozzá azokhoz, illetve azok a társasházi törvényben rögzített tizenöt nap elteltével automatikusan törlésre kerültek. A Társasház jelenleg semmilyen felvétellel nem rendelkezik, hiszen a rendszer nem rögzít.

Korábban a rögzített felvételekhez – a Thtv. 25. § (7) bekezdésében foglaltak kivételével – kizárólag a rendszer üzemeltetője férhetett hozzá, azokat csak a szerződésből fakadó kötelezettségei érvényesítéséhez szükséges és a jogsértő cselekmény megelőzése vagy megszakítása érdekében mellőzhetetlen esetben volt jogosult megismerni, és a felvételeket csak a bíróság, a szabálysértési vagy más hatóság részére továbbíthatta volna. Ilyen esetre azonban nem került sor. A rendszer üzemeltetése során továbbá a felvétel rögzítésétől számított tizenöt napon belül senki nem kérte az üzemeltetőtől, hogy bármilyen adatot ne semmisítsen meg, illetve ne töröljön.

A felvételeket jelenleg harmadik személyek részére nem továbbítják, tekintettel arra, hogy a rendszer 2017 augusztusa óta nem rögzít, így nincs is mit továbbítani.

A tulajdonosokat a kamerarendszerrel összefüggő adatkezelésről az adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzat faliújságra történő kifüggesztésével tájékoztatták korábban, mely szabályzat azonban felvételek hiányában aktualitását veszítette. Ezen túlmenően az érintettek figyelmét kihelyezett táblákkal hívják fel az elektronikus megfigyelőrendszer alkalmazásának tényéről, mely tájékoztatásban megjelölték az üzemeltető, a Cég1 személyét és elérhetőségét. E cég azonban az adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzatban nem szerepel, mivel a figyelemfelhívó táblákon részletes tájékoztatást nyújtottak ezzel kapcsolatban, ezért az adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzatnak szükségtelen tartalmaznia.

Az adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzatban a felvételkészítés annak ellenére szabályozásra került, hogy a rendszer nem rögzít, és nem tárol felvételeket. Ennek oka, hogy a 2017 augusztusa és 2017. november 24. napja közötti időszakban – az intézőbizottság elnöke által a Hatóságnak írt válaszlevele aláírásának napjáig – a Társasház nem hívott össze közgyűlést, így az adatvédelmi, adatbiztonsági szabályzat módosításáról még nem határozott. A nyilatkozat szerint erre a következő közgyűlésen kerül sor.

A Hatóság kérte továbbá a kamerarendszer üzembe helyezéséről rendelkező közgyűlési határozat másolati példányának megküldését. Ezzel kapcsolatban az intézőbizottság elnöke azt a tájékoztatást nyújtotta, hogy a kamerarendszer üzembe helyezésére 2002-ben, a Társasház megalakulásával egyidejűleg került sor, az erről rendelkező közgyűlési határozatot a korábbi közös képviselő azonban nem bocsátotta az intézőbizottság elnökének a rendelkezésére. Ennek ellenére arról tájékoztatta a Hatóságot, hogy gondoskodik a kért dokumentum beszerzéséről és megküldéséről a Hatóság részére. Erre azonban nem került sor.

A recepciós, háztitkári, biztonsági szolgálati feladatokat ellátó személyeket nem a Társasház foglalkoztatja. Ezen személyek az üzemeltető cég által végzik munkájukat a Társasházban.

Tekintettel arra, hogy a Társasház nem munkáltatója ezen személyeknek, ebből kifolyólag szolgálati utasításokkal nem rendelkezik és azok elkészítésére nincs hatásköre sem. A háztitkár feladatköréről a Társasház szervezeti és működési szabályzata rendelkezik részletesen. A háztitkár a Társasházzal kapcsolatos valamennyi adminisztratív feladat ellátásában részt vesz. Amennyiben a Társasház ügyeit intézi, úgy azokat a Társasház tulajdonát képező laptopon végzi.

A He-Ba Kft. ügyvezetője válaszleveleiben arról tájékoztatta a Hatóságot, hogy tudomása szerint a kamerarendszert a Társasház kivitelezése során telepítették 2002-ben. A He-Ba Kft. 2017. június 30. napjával mondta fel a szolgáltatási szerződését a Társasházzal. Az ezt megelőző időszakban azonban rendelkezett a Társasház adatkezelésre vonatkozó szabályzattal, melyet az ügyvezető a Hatóság részére megküldött. A szabályzat megegyezik a Társasház által megküldött szerződéssel. Az új üzemeltető céggel, a Cég1-gyel a He-Ba Kft. semmilyen jogviszonyban nem áll.

A Társasház zártláncú kamerarendszerét működtető központi számítógépen felvett felhasználók listáját – az azonosító, jogosultság és a hozzárendelt természetes személy nevének feltüntetésével – a cég ügyvezetője nem tudta a Hatóság rendelkezésére bocsátani, tekintettel arra, hogy a szolgáltatási szerződés felmondása után a rendszert teljes működési egységében, működés közben, leállás nélkül adták át a további felügyeleti szolgáltatást nyújtó cég és a Társasház képviselőinek. Ugyanezen okból nem tudta megküldeni az ügyvezető a rendszerbe történő be- és kilépéseket rögzítő naplófájlokat sem hat hónapra visszamenőleg, illetve a Társasházban működő zártláncú kamerákról származó online adatfolyamok (video streamek) és ugyanezen kamerákról mentett videó fájlok elérhetőségét hálózati címekkel, továbbá az adatok megtekintéséhez szükséges szoftver megjelölését.

Az ügyvezető nyilatkozata szerint továbbá ezen fenti adatok a 2017. június 30. napja előtti időszakban internetes, online úton nem voltak elérhetőek, tekintettel arra is, hogy a kamerarendszer 2002-ben került kialakításra, és annyira elavulttá vált, hogy az online elérhetőség biztosítása véleménye szerint fizikailag lehetetlen volt. Az ügyvezető a 2017. június 30. napja utáni időszokról nem rendelkezett információval.

A Cég1 ügyvezetője válaszlevelében szintén arról tájékoztatta a Hatóságot, hogy 2017. július 1. napjával kötött megbízási szerződést a Társasházzal, a szerződés megkötését megelőzően azonban nem állt vele szerződéses kapcsolatban.

A Társasházban az intézőbizottság döntése alapján a megfigyelőrendszer képet nem rögzít. A rendszerhez kizárólagosan a Cég1 és a közös képviselő férhet hozzá, nekik adminisztrátori jogosultságuk van. A portaszolgálat nem rendelkezik ilyen jogosultsággal, az ezen feladatot ellátó személyek élőképet nézhetnek, tekintettel arra, hogy a rendszer nem készít felvételt.

A cég ügyvezetője a kamerákról származó online adatfolyamatokat, illetve a mentett videofájlokat nem tudta a Hatóság rendelkezésére bocsátani, tekintettel arra, hogy azokat a Cég1 nem vette át. Továbbá nyilatkozata szerint az online, illetve a mentett adatok az internet felől nem érhetőek el.

A Hatóságnak az ügyben szintén érintett Cég2 részére küldött értesítője az adatvédelmi hatósági eljárás megindításáról, valamint a tényállás tisztázása érdekében küldött végzéseit „nem kereste” jelzéssel érkeztek vissza a Hatósághoz. A Hatóság ezen értesítőjét és végzéseit a Ket. 79. § (2) bekezdése alapján – ellenkező bizonyítás hiányában – kézbesítettnek tekintette.

Mindezek mellett a korábbi, NAIH/2016/322/V. számú vizsgálati ügy nyomán az alábbi információk álltak a Hatóság rendelkezésére:

Az intézőbizottság elnökének 2016. március 9-i nyilatkozata szerint a kamerák üzemeltetése a Társasház 2005. március 16-i közgyűlésén meghozott XIX. számú határozata alapján, az emberi élet, a testi épség, a személyi szabadság védelmének, a jogsértő cselekmények megelőzésének és bizonyításának, valamint a közös tulajdonban álló vagyon védelmének céljából, a Thtv. 25. §-ában foglaltaknak, illetve az Infotv. rendelkezéseinek megfelelően történt. A kamerák tizenöt napig, számítógépes merevlemezen tárolták a felvételeket. A felvételek megtekintésére kizárólag a rendszer üzemeltetőjének, a He-Ba Kft.-nek volt jogosultsága. A nyilatkozat szerint az érintetteket a megfigyelt területek bejáratainál kihelyezett figyelemfelhívó táblán tájékoztatták az elektronikus megfigyelésről, mely tartalmazta a megfigyelés célját, az üzemeltető személyét, jogalapként a Thtv.-t, a felvételek tárolásának időtartamát (tizenöt nap), valamint az Infotv.-t, az érintetti jogokra történő utalást, mely az Infotv. vonatkozó szakaszainak felsorolását jelentette.

A közgyűlési határozat a kamerarendszerre vonatkozó rendelkezést nem tartalmazott, csupán deklarálta, hogy húsz darab kamera működik a Társasház területén.

Mindezek mellett a Társasház intézőbizottságának elnöke megküldte a Társasház szervezeti és működési szabályzatának kamerarendszerre vonatkozó kivonatát, mely alapvetően a Thtv. rendelkezéseit ismételte meg szó szerint, illetve tartalmazta, hogy *„amennyiben a Társasház közössége úgy dönt, a kamerarendszer bővítése a Társasház közös tulajdonában álló épületrészekben, helyiségekben és a Társasház egyéb területeivel kapcsolatban bármikor lehetséges, a bővítéssel és annak műszaki paramétereinek változásával kapcsolatban – amennyiben a törvényben előírtaktól nem tér el – jelen Szervezeti és Működési Szabályzat módosítása nem szükséges.”*

III. Az eljárás során a Hatóság által megvizsgált dokumentumok:

- a Társasház területén elhelyezett és üzemelő kamerák elhelyezkedéséről (huszonnégy darab kamera), ezek a kamerákról és megfigyelt egyes területekről készített JPG fájl formátumú felvételek
- a Társasház szervezeti és működési szabályzatának kamerarendszerre vonatkozó kivonata
- a Budakeszi 77 Társasház adatvédelmi, adatkezelési szabályzata
- a recepción található webkliens képei (tíz darab JPG kép)
- a biztonsági őrszolgálaton található webkliens képei (kilenc darab JPG kép)
- Üzemeltetési Szerződés a Budakeszi út 77 Társasház és a HE-BA Biztonsági Szolgáltató Kft. között
- Megbízási Szerződés a Budakeszi út 77 Társasház és a HE-BA Biztonsági Szolgáltató Kft. között
- Konzorciumi Szerződés a He-Ba Biztonsági Szolgáltató Kft. és a Cég2 között
- Üzemeltetési Szerződés a Budakeszi 77 Társasház és a Cég1 között

IV. Az ügyben alkalmazandó jogszabályi előírások

- A személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló 95/46/EK irányelv (a továbbiakban: Adatvédelmi Irányelv)
- Magyarország Alaptörvénye

- Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Infotv.)
- A társasházakról szóló 2003. évi CXXXIII. törvény (Thtv.)
- A személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvényben (Szvtv.)
- A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.)
- Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.)
- A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.)
- A kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Kkv. tv.)

V. A Hatóság megállapításai

V. 1. Az adatkezelésben résztvevő cégek

A Hatóság az adatkezelésben érintett cégek szerepének megállapításakor irányadónak tekintette az Adatvédelmi Irányelv 29. cikke alapján létrehozott Adatvédelmi Munkacsoportnak (a továbbiakban: Adatvédelmi Munkacsoport)¹ az „adatkezelő” és az „adatfeldolgozó” fogalmáról szóló 1/2010. számú véleményét².

A vélemény kifejti, hogy *„az adatkezelői minőség elsősorban annak a ténybeli körülménynek a következménye, hogy egy jogalany úgy döntött, hogy a saját céljaira személyes adatokat dolgoz fel.”*

Az Infotv. és az 1/2010. számú vélemény értelmében az a fél minden esetben adatkezelőnek minősül, aki az adatkezelés vagy adatfeldolgozás célját meghatározza, de facto ezt a döntést meghozza. Az 1/2010. számú vélemény szerint nem önmagában a szabályzatban vagy a szerződésben használt fogalmak alapján kell megítélni a szerepeket, hanem a tényleges tevékenység alapján. A vélemény szerint továbbá vizsgálandó a domináns fél szerepe, illetve az érintettek előtti ismertsége, valamint az érintetteknek erre az ismertségre alapozott ésszerű elvárásai.

A törvény általánosságban határozza meg az adatkezelő fogalmát, amelynek a célja az, hogy a felelősséget oda helyezze, ahol a tényleges befolyás található, és így ez inkább ténybeli, mint formális elemzésen alapul. Azt, hogy konkrét esetben ki minősül adatkezelőnek, csak az adott eset körülményeinek alapos mérlegelésével lehet eldönteni.

A Hatóság a vizsgálati eljárása keretében lefolytatott helyszíni vizsgálatokon tapasztaltakból, valamint a rendelkezésére álló dokumentumokból, szerződésekből, nyilatkozatokból az alábbi megállapításokat teszi:

¹ Az Adatvédelmi Munkacsoport az adatvédelemmel, valamint a magánélet védelmével kapcsolatos kérdésekkel foglalkozó, független európai tanácsadó szerv.

² Az 1/2010. számú vélemény az alábbi linkről érhető el:
http://ec.europa.eu/justice/policies/privacy/docs/wpdocs/2010/wp169_hu.pdf

A Társasházban üzemelő kamerarendszerrel összefüggő adatkezelés vonatkozásában szerepet játszott a Társasházon kívül a He-Ba Kft., a Cég1 és a Cég2.

Az üzemeltetési szerződés alapján a Társasházban 2013. január 1. napjától a He-Ba Kft. üzemeltette a kamerarendszert, 2017. július 1. napjáig. Ezt követően az üzemeltetési feladatokkal a Cég1-et bízták meg.

A He-Ba Kft. titkárának nyilatkozata szerint a Társasház háziitkára, a recepciósök és a biztonsági őrök felett a munkáltatói jogokat a He-Ba Kft. alvállalkozója, a Cég2 gyakorolta. Ez a nyilatkozat azonban ellentétben áll a Társasház és a He-Ba Kft. közötti megbízási szerződésben foglalt azon rendelkezéstől, mely szerint a szerződő felek – azaz a Társasház mint megbízó, illetve a He-Ba Kft. mint megbízott vállalkozó – *„megállapodnak abban, hogy a bizalmi elv alapján, valamint a lakók biztonsága és nyugalma érdekében a Társasházban munkát végző személyek kiválasztásában, alkalmasságuk megállapításában a vállalkozó és a megbízó közösen jár el. A munkáltatói jogokat a vállalkozó gyakorolja.”* A Hatóság bizonyítékként a szerződésben mint okiratban foglaltakat vette alapul.

A Társasház és a He-Ba Kft. közötti üzemeltetési szerződés tartalmazta, hogy a Társasház rendelkezett a Thtv.-ben meghatározottak szerint a térfigyelő rendszerhez kapcsolódó adatvédelmi szabályzattal. A He-Ba Kft. továbbá vállalta a Társasház belterületén kialakított térfigyelő rendszer üzemeltetési feladatait, így húsz darab kamera évi egyszeri nagykarbantartását, valamint a folyamatos működést biztosító ellenőrzését; a rendszer központi egységének folyamatos felügyeletét, szükségyszerű karbantartását; a felvételek törlését, valamint a társasházi törvényben meghatározott határidőnek megfelelően az automatikus törlés végrehajtásának ellenőrzését; az arra jogosulttól kapott felkérés esetén a bíróság, szabálysértési és más hatóságok részére a felvételek másolását, átadását. A szerződés szerint továbbá a felek kötelezettséget vállaltak arra, hogy a térfigyelő rendszer működtetését kizárólag csak az üzemeltető, azaz a He-Ba Kft. végzi, más a rendszerhez való hozzáféréshez nem kap jogosultságot. A felek a szerződésben továbbá arról nyilatkoztak, hogy közösen biztosítják a rendszer jogszabályban meghatározott működését és működtetését.

A Társasház és a Cég1 közötti üzemeltetési szerződés alapvetően ugyanúgy szabályozza a két cég közötti viszonyt, mint a Társasház és a He-Ba Kft. közötti szerződés. A megállapodás tartalmazza, hogy a Cég1 elvállalja a Társasház belső, osztatlan közös tulajdonú helyiségeiben kialakított térfigyelő rendszer üzemeltetési feladatait, adatvédelmi szabályzat elkészítését és annak naprakészen tartását. A Cég1 további feladatai a szerződés szerint: a huszonkét darab kamera folyamatos működést biztosító ellenőrzése; a rendszer központi egységének folyamatos felügyelete, szükségyszerű karbantartása; a felvételek törlése, valamint a társasházi törvényben meghatározott határidőnek megfelelően az automatikus törlés végrehajtásának ellenőrzése; amennyiben az arra jogosult kéri, az adatvédelmi szabályzatnak megfelelően a felvétel tizenöt napon túli megőrzésének biztosítása; az arra jogosulttól kapott felkérés esetén a bíróság, szabálysértési és más hatóságok részére a felvételek másolása, átadása. A szerződés szerint továbbá a felek kötelezettséget vállaltak arra, hogy a térfigyelő rendszer működtetését kizárólag csak az üzemeltető, azaz a Cég1 végzi, más a rendszerhez való hozzáféréshez nem kap jogosultságot. A felek a szerződésben továbbá arról nyilatkoztak, hogy közösen biztosítják a rendszer jogszabályban meghatározott működését és működtetését.

A Hatóság a Cég2 adatkezelésben betöltött szerepét nem tudta tisztázni, tekintettel arra, hogy a cég részére megküldött levelek „nem kereste” jelzéssel érkeztek vissza a Hatósághoz. Ugyanakkor a Hatóság rendelkezésére álló, a He-Ba Kft. és a Cég2 közötti konzorciumi szerződés nem tartalmazott adatkezelésre vonatkozó rendelkezéseket, csupán azt, hogy a felek a Társasház által meghatározott létszámban és időtartamban, személy- és vagyónvédelmi, takarítási, illetve

recepációs tevékenységekben közösen látnak el a szerződésben meghatározottak szerint feladatokat.

Mindezek alapján a Hatóság a Cég2-nek az elektronikus megfigyelőrendszerrel összefüggő adatkezelés vonatkozásában a felelősségét nem állapította meg.

A Társasház és a biztonsági cégek adatkezelésben betöltött szerepe kapcsán a Hatóság álláspontja a cégekkel megkötött szerződések alapján az, hogy az elektronikus megfigyelőrendszerrel összefüggő adatkezelés célját – az emberi élet, a testi épség, a személyi szabadság védelme, a jogsértő cselekmények megelőzése és bizonyítása, valamint a közös tulajdonban álló vagyon védelme – a Társasház határozta meg, és ezen célok érdekében bízta meg a biztonsági cégeket a rendszer telepítésével, illetve üzemeltetésével kapcsolatos feladatok elvégzésére.

A Társasház érdekében üzemelt és üzemel a kamerarendszer, ebből következően a rendszerrel összefüggő adatkezelés is a Társasház érdekében valósul meg, amelynek célja a Társasházban élő személyek életének, a testi épségének, személyi szabadságának védelme, a jogsértő cselekmények megelőzése és bizonyítása, valamint a közös tulajdonban álló vagyon védelme. A Hatóság álláspontja mindezek alapján – figyelembe véve a Társasháznak a biztonsági cégekkel kötött üzemeltetési szerződés tartalmát – az, hogy a Társasház határozta meg az adatkezelés célját mint adatkezelő, és a rendszer kiépítésével kapcsolatos feladatokra a biztonsági cégeket – korábban a He-Ba Kft., később a Cég1 – bízta meg.

A biztonsági cégek vonatkozásában az Szvtv. 30. § (1) bekezdése akként fogalmaz, hogy *„a vagyonőr az elektronikus megfigyelőrendszer működése útján kép-, hang-, valamint kép- és hangfelvételt a kötelezettségeit meghatározó szerződés keretei között, a szerződésből fakadó kötelezettségei teljesítése céljából, az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló törvény szerinti adatvédelmi jogok érvényesítése mellett, illetve e törvényben meghatározott korlátozó rendelkezések betartásával készíthet, illetve kezelhet. E tevékenysége során vagyonőrzési feladatokat ellátó személy adatkezelőnek minősül.”*

Az Szvtv. ezen rendelkezése alapján a Hatóság álláspontja az, hogy a He-Ba Kft., illetve a Cég1 szintén adatkezelőnek minősül.

Mindezek alapján a Hatóság megállapítja, hogy a Társasház, a He-Ba Kft., később a Cég1 az Infotv. 3. § 9. pontja szerinti adatkezelőnek minősül. Ugyanakkor a Hatóság álláspontja szerint a biztonsági cégeknek alapvetően az adatbiztonsági követelmények betartásában van felelősségük, melyek vonatkozásában a Hatóság a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, jelen határozat V. 4. pontjában kifejtettek szerint.

A Cég2 tekintetében, mivel a tényállás tisztázása nem vezetett eredményre, a Hatóság a Ket. 31. § (1) bekezdésének i) pontja alapján az adatvédelmi hatósági eljárást megszüntette.

V. 2. A társasházi elektronikus megfigyelőrendszer üzemeltetésének alapvető szabályai

Az Infotv. rendelkezései alapján egy ember arca, képmása, továbbá egy képfelvételen látható vagy rögzített cselekvése személyes adatnak³, a képfelvétel készítése, valamint az adatokon

³ Infotv. 3. § 2. pont: *„személyes adat: az érintettel kapcsolatba hozható adat - különösen az érintett neve, azonosító jele, valamint egy vagy több fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára jellemző ismeret -, valamint az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés.”*

elvégzett bármely művelet pedig adatkezelésnek⁴ minősül. Az adatkezelés akkor lehet jogszerű, ha megfelel a célhoz kötött adatkezelés és a szükségesség⁵ elvének, illetve megfelelő jogalapja van, amely jelen esetben – külön törvényi felhatalmazás hiányában – az érintett⁶ hozzájárulása lehet.

A társasházi intézőbizottság elnökének álláspontja szerint az élőképek megtekintése nem minősül az Infotv. szerinti adatkezelésnek, így e vonatkozásban a Hatóság nem rendelkezik hatáskörrel. A Hatóság ezzel kapcsolatos álláspontja az, hogy képfelvétel készítésének hiányában, a közvetített élőképeket megjelenítő monitoron keresztül a személyes adatok megtekintése, megismerése abban az esetben tekinthető adatkezelésnek, amennyiben a megismerőnek lehetősége van arra, hogy az adatot valamilyen módon meghatározott természetes személlyel kapcsolatba hozza.

A rögzítést nem végző berendezések elhelyezése és a közvetített kép közvetlen megfigyelése hasonlít a megfigyelést végző személy (például a rendőr, a biztonsági őr, a munkahelyi vezető stb.) helyszíni jelenlétéhez, bár bizonyos fokig el is tér attól. Ma már a technika segítségével (például ránközelítéssel) ugyanis jóval szélesebb körű megfigyelésre is lehetőség van, mint a személyes jelenlétkor, így a közvetített képek megfigyelése ezekben az esetekben részletesebb ellenőrzést tesz lehetővé. Ezért a személyes jelenlétet helyettesítő technikai megfigyelés, azaz a képek megismerése az Infotv. rendelkezései szerint csak abban az esetben nem minősül adatkezelésnek, ha a megfigyelés során az alkalmazott technika nem kínál lehetőséget arra, hogy a megfigyelést végző személy többletinformáció birtokába jusson az érintett természetes személlyel kapcsolatban. Ennek további feltétele, hogy a kamerák valóban ne titkos megfigyelési eszközként, hanem az ellenőrzésre jogosult jelenlétének helyettesítőjeként szolgáljanak, így minden esetben jól látható módon kell elhelyezni azokat, és egyéb úton is fel kell hívni az érintettek figyelmét jelenlétükre.

A Hatóság álláspontja szerint a Társasházban üzemelő kamerák lehetőséget teremtenek arra, hogy az élőképeket megtekintő személyek, azaz a recepción, valamint a portásfülkében alkalmazott munkavállalók az élőképeken megjelenő képmásadatokat mint személyes adatokat a Társasház lakóival kapcsolatba hozzák. Másrészt általánosságban elmondható, hogy a technológia fejlődésével valamennyi kamera részletesebb ellenőrzést tesz lehetővé, és nem csupán a személyesen jelenlévő ellenőrzést ellátó személyt váltja ki.⁷

⁴ Infotv. 3. § 10. pont: „adatkezelés: az alkalmazott eljárástól függetlenül az adaton végzett bármely művelet vagy a műveletek összessége, így különösen gyűjtése, felvétele, rögzítése, rendszerezése, tárolása, megváltoztatása, felhasználása, lekérdezése, továbbítása, nyilvánosságra hozatala, összehangolása vagy összekapcsolása, zárolása, törlése és megsemmisítése, valamint az adat további felhasználásának megakadályozása, fénykép-, hang- vagy képfelvétel készítése, valamint a személy azonosítására alkalmas fizikai jellemzők (pl. ujj- vagy tenyérynymat, DNS-minta, íriszkép) rögzítése.”

⁵ Infotv. 4. § (1)-(2) bekezdés: „(1) Személyes adat kizárólag meghatározott célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében kezelhető. Az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie az adatkezelés céljának, az adatok felvételének és kezelésének tisztességesnek és törvényesnek kell lennie.

(2) Csak olyan személyes adat kezelhető, amely az adatkezelés céljának megvalósulásához elengedhetetlen, a cél elérésére alkalmas. A személyes adat csak a cél megvalósulásához szükséges mértékben és ideig kezelhető.”

⁶ Infotv. 3. § 1. pont: „érintett: bármely meghatározott, személyes adat alapján azonosított vagy - közvetlenül vagy közvetve - azonosítható természetes személy.”

⁷ A Hatóság felhívja ezzel kapcsolatban a figyelmét a jövőre vonatkozóan, hogy a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2016/679 (EU) rendelet (a továbbiakban: általános adatvédelmi rendelet) a betekintést is adatkezelési műveletnek minősíti.

Az általános adatvédelmi rendelet az alábbi linkről érhető el:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=CELEX:32016R0679&from=EN>

Mindezek alapján a Hatóság álláspontja szerint a Társasházban az élőképek megtekintése adatkezelésnek minősül, így e vonatkozásban a Hatóság rendelkezik hatáskörrel. Továbbá a nyilatkozatok alapján a vizsgált időszakban, azaz a 2012. január 1. napjától 2017. augusztus 2. napjáig tartó időszakban a rendszer készített felvételeket, egészen 2017 augusztusáig, így alapvetően a vizsgált időszak teljes tartama alatt egyértelmű adatkezelést végzett a Társasház, amelyet a Hatóság vizsgálhat. Az, hogy a vizsgálat megindulását követően milyen intézkedéseket hozott a Társasház, az a határozat végrehajtása során veendő figyelembe.

Függetlenül attól, hogy a kamerarendszert 2002-ben, az Infotv., illetve a Thtv. hatályba lépése előtt telepítették, a rendszer üzemeltetését – az eltelt időre is tekintettel – az e jogszabályok vonatkozó rendelkezéseivel – azok hatályba lépésétől – összhangba kellett hozni. Jelenleg a társasházi kamerarendszer létesítésére és üzemeltetésére vonatkozó szabályokat⁸ a társasházakról szóló törvény tartalmazza, mely szerint a közös tulajdonban álló épületrészek, helyiségek és területek megfigyelését szolgáló, zárt rendszerű műszaki megoldással kiépített elektronikus megfigyelőrendszer létesítéséről és üzemeltetéséről a közgyűlés az összes tulajdoni hányad szerinti legalább kétharmados többségével rendelkező tulajdonostársak igenlő szavazatával dönthet.

A társasház szervezeti-működési szabályzatának tartalmaznia kell a kamerarendszer üzemeltetéséhez szükséges – az Infotv. rendelkezéseivel összhangban megállapított – adatkezelési szabályokat.

Az Infotv. szerinti célhoz kötött adatkezelés és szükségesség elvével összhangban a közgyűlési határozat alapján létesített kamerarendszer a következő feltételek együttes fennállása esetén üzemeltethető:

- a) a kamerarendszer kizárólag az emberi élet, a testi épség, a személyi szabadság védelmét, a jogsértő cselekmények megelőzését és bizonyítását, valamint a közös tulajdonban álló vagyron védelmét szolgálja;
- b) a fennálló körülmények valószínűsítik, hogy a jogvédelem más módszerrel, mint a felvételek felhasználása, nem érhető el;
- c) alkalmazása az a) pontban meghatározott célok eléréséhez elengedhetetlenül szükséges mértékig terjed, és nem jár az információs önrendelkezési jog aránytalan korlátozásával.⁹

A közös képviselő vagy az intézőbizottság által kötött szerződés alapján a kamerarendszer üzemeltetője csak az Szvtv.-ben meghatározott személy lehet.

A kamerarendszer nem irányulhat a külön tulajdonban álló lakás vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség bejáratára vagy más nyílászárójára akkor sem, ha az a közös tulajdonban álló épületen, épületrészen vagy területen van elhelyezve. A kamerarendszer nem helyezhető el a közös tulajdonban és a tulajdonostársak közös használatában álló olyan helyiségben sem, amelyben a megfigyelés – a helyiség rendeltetéséből fakadóan – az emberi méltóságot sértheti (ilyen lehet például az öltöző vagy az illemhely).

A felvételen szereplő természetes személy érintett számára biztosítani kell valamennyi, az Infotv.-ben felsorolt jognak¹⁰ az ott meghatározott korlátozások¹¹ figyelembevételével történő gyakorlását.

⁸ Thtv. 25. §

⁹ Thtv. 25. § (3) bekezdés

A felvételek megismeréséről jegyzőkönyvet kell készíteni, amelynek tartalmaznia kell a rögzített felvételt, az annak megismerésére jogosult személy nevét, továbbá az adatok megismerésének okát és idejét.¹²

A Hatóság álláspontja szerint a helyszíni vizsgálatok alapján a kamerák elhelyezése és látószöge tekintetében nem merült fel információ a célhoz kötött adatkezelés elvének sérelmére, így ebben a vonatkozásban a Hatóság nem tesz megállapítást.

Ugyanakkor a vizsgált időszakban hatályos közgyűlési határozattal kapcsolatban ellentmondás állapítható meg abban a tekintetben, hogy a 2016. évi vizsgálati eljárás során a Társasház intézőbizottságának elnöke annak másolati példányát megküldte a Hatóságnak, a jelen ügyben azonban azt nyilatkozta, hogy a 2002-ben keletkezett határozatot a korábbi közös képviselő nem bocsátotta a rendelkezésére.

A 2016. évi vizsgálati eljárás során a Társasház intézőbizottságának elnöke megküldte továbbá a Társasház szervezeti és működési szabályzatának kamerarendszerre vonatkozó kivonatának másolati példányát. A Hatóság rendelkezésére álló kivonat a Thtv. rendelkezéseit ismétli meg szó szerint, továbbá tartalmazza, hogy *„amennyiben a Társasház közössége úgy dönt, a kamerarendszer bővítése a Társasház közös tulajdonában álló épületrészekben, helyiségekben és a Társasház egyéb területeivel kapcsolatban bármikor lehetséges, a bővítéssel és annak műszaki paramétereit változtatásával kapcsolatban – amennyiben a törvényben előírtaktól nem tér el – jelen Szervezeti és Működési Szabályzat módosítása nem szükséges.”*

Ezzel kapcsolatban a Hatóság megállapítja, hogy a jogszabály szövegének csupán szó szerinti átvétele, illetve annak deklarációja, hogy a kamerarendszer bármikor bővíthető a szabályzat módosítása nélkül, nem felel meg az adatvédelmi elveknek és követelményeknek, különösen az elszámoltathatóság elvének, mely szerint az adatkezelőnek kell igazolnia, hogy adatkezelése a gyakorlatban is megfelel az adatvédelmi követelményeknek. Az elszámoltathatóság elvének betartása a jövőre nézve vonatkozóan is fontos követelmény, hiszen az általános adatvédelmi rendelet olyan alapelvnek minősíti, mely magában foglalja a további összes adatkezelési elvet. Erre tekintettel a Társasháznak megfelelő, kifejezetten a saját adatkezelésére vonatkozó, az adatkezelés valamennyi körülményére kiterjedő, a rendszer aktuális működésének leírását tartalmazó szabályzatot kell alkotni, igazolva ezzel azt, hogy az adatkezelés a gyakorlatban is megfelel a jogszabályoknak.

V. 3. Az adatkezelés jogalapjának és megfelelő előzetes tájékoztatás követelményének vizsgálata

A határozat V. 2. pontja alapján a jelen ügy tárgyát képező adatkezelés jogalapja az érintett hozzájárulása. A hozzájárulás fogalmát az Infotv. 3. § 7. pontja¹³ tartalmazza, mely szerint a hozzájárulás egyik feltétele a megfelelő előzetes tájékoztatás megléte.

A tájékoztatással kapcsolatban a Hatóság álláspontja a következő:

¹⁰ Infotv. 14. § „Az érintett kérelmezheti az adatkezelőnél tájékoztatását személyes adatai kezeléséről, személyes adatainak helyesbítését, valamint személyes adatainak - a kötelező adatkezelés kivételével - törlését vagy zárolását.”

¹¹ Infotv. 14-19. §

¹² Thtv. 25. § (7)–(8) bekezdés

¹³ Infotv. 3. § 7. pontja: „hozzájárulás: az érintett akaratának önkéntes és határozott kinyilvánítása, amely megfelelő tájékoztatáson alapul, és amellyel félreérthetetlen beleegyezését adja a rá vonatkozó személyes adat – teljes körű vagy egyes műveletekre kiterjedő – kezeléséhez.”

Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata alapján Magyarország Alaptörvénye VI. cikk (2) bekezdésében rögzített személyes adatok védelméhez való jog egyik legfontosabb alkotmányos követelménye az, hogy *„mindenki számára követhetővé és ellenőrizhetővé kell tenni az adatkezelés egész útját, vagyis mindenkinek joga van tudni, ki, hol, mikor, milyen célra használja fel az ő személyes adatait.”* Ezen alkotmányos követelmény az adatkezelés megkezdése előtt az előzetes tájékoztatáson keresztül érvényesülhet.

Az előzetes tájékoztatásra vonatkozó követelményeket a jogalkotó az Infotv. 20. §-ában fogalmazta meg. Az előzetes, megfelelő tájékoztatás kötelezettségének központi eleme az Infotv. 20. § (2) bekezdése, amely felsorolja azokat az alapvető adatkezelési körülményeket, amelyekről az adatkezelőnek tájékoztatást kell nyújtania. Azaz egyértelműen és részletesen tájékoztatni kell az érintetteket különösen az adatkezelés céljáról és jogalapjáról, az adatkezelésre és az adatfeldolgozásra jogosult személyéről, az adatkezelés időtartamáról, arról, ha az érintett személyes adatait az adatkezelő az Infotv. 6. § (5) bekezdése alapján kezeli, illetve, hogy kik ismerhetik meg az adatokat, valamint hogy milyen jogaik és jogorvoslati lehetőségeik vannak az adatalanyoknak.

Tekintettel kell lenni továbbá arra is, hogy az Infotv. 20. § (2) bekezdése alapvetően egy példálózó felsorolást tartalmaz. A jogalkotó azt írja elő az adatkezelőknek, hogy az adatok *„kezelésével kapcsolatos minden tényről”* nyújtsanak tájékoztatást, majd az *„így különösen”* fordulatot követően kiemeli azokat a körülményeket, amelyeket a legfontosabbnak ítél meg. A Hatóság szerint az előzetes tájékoztatás elemeit az Infotv. 15. § (1) bekezdése alapján további követelményekkel kell kiegészíteni. Az Infotv. 15. §-a az érintettnek azon jogát szabályozza, amikor az adatkezelés megkezdését követően szeretne tájékoztatást kérni a személyes adatainak kezeléséről. Az Infotv. 15. § (1) bekezdése és az Infotv. 20. § (2) bekezdése között bár átfedés van, azonban az Infotv. 15. § (1) bekezdése több olyan körülményt is felsorol, amely nem található meg az Infotv. 20. § (2) bekezdésében: a kezelt adatok köre, az adatok forrása, az adatfeldolgozó neve, címe és az adatkezeléssel összefüggő tevékenysége, adatvédelmi incidens esetén annak körülményei, hatásai és az elhárítására megtett intézkedések, továbbá – az érintett személyes adatainak továbbítása esetén – az adattovábbítás jogalapja és címzettje.

Az adatkezelőknek tehát az Infotv. 20. § (2) bekezdésének alapulvételével – és az Infotv. 15. § (1) bekezdésének és egyéb, speciális tájékoztatási kötelezettségek figyelembe vételével – egy olyan előzetes tájékoztatást kell biztosítani, amelyen keresztül az adatalanyok felismerhetik azt, hogy az adatkezelés milyen hatással járhat a magánszférájukra.

A fentiekből adódóan a kamerarendszer jogszerű üzemeltetésének is egyik legfontosabb feltétele a megfelelő tájékoztatás követelménye. Az Infotv. mellett a Thtv. mint speciális törvény szintén tartalmaz rendelkezéseket, hogy milyen módon kell tájékoztatást nyújtani az elektronikus megfigyelőrendszer alkalmazásáról. A Thtv. 25. § (10) bekezdése szerint *„A kamerarendszerrel felszerelt épületbe, épületrészbe és a kamerák által megfigyelt területre belépni, ott tartózkodni szándékozó személyek figyelmét jól látható helyen, jól olvashatóan, a megfelelő tájékoztatásra alkalmas módon fel kell hívni az elektronikus megfigyelőrendszer alkalmazásának tényére. A tájékoztatásban meg kell jelölni az üzemeltető személyét és elérhetőségét is. Az üzemeltető az érintett személyt – kérésére – köteles tájékoztatni a felvételek készítésével kapcsolatos minden tényről, így különösen annak céljáról és jogalapjáról, az üzemeltetésre jogosult személyéről, a felvételek készítésének időpontjáról és tárolásának időtartamáról, továbbá arról, hogy kik ismerhetik meg a felvételeket. A tájékoztatásnak ki kell terjednie az érintett adatkezeléssel kapcsolatos jogaira – ideértve a (7) bekezdésben meghatározott jogait is –, valamint jogorvoslati lehetőségeire.”*

Bár a Thtv. szövege szerint kérelemre kell tájékoztatást nyújtani az adatkezelés körülményeiről, a Hatóság álláspontja szerint a Thtv. és az Infotv. együttes értelmezése alapján az felel meg az adatvédelem követelményeinek, és az érintett úgy tud hozzájárulni személyes adatainak kezeléséhez, ha az adatkezelés valamennyi körülményéről megfelelő előzetes tájékoztatást kap, nyomon követve, hogy az őt érintő adatkezelés, mennyiben korlátozza a személyes adatok védelméhez fűződő jogát.

Mind az Infotv., mind a Thtv. meghatározza tehát, hogy milyen módon kell előzetesen tájékoztatni az érintetteket az adatkezelés körülményeiről. A tájékoztatás formáját a törvények nem határozzák meg, azonban a Hatóság javasolja az írásbeli formát az elszámoltathatóság elvéből, illetve abból következően is, hogy az adatkezelőnek kell igazolnia az előzetes tájékoztatás megtörténtét.

A Társasház vonatkozásában az adatkezelésről szóló tájékoztatásról a Társasház intézőbizottságának elnöke azt nyilatkozta, hogy a tulajdonosokat a kamerarendszerrel összefüggő adatkezelésről az adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzat faliújságra történő kifüggesztésével tájékoztatták korábban, mely szabályzat azonban felvételek hiányában aktualitását veszítette. Ezen túlmenően az érintettek figyelmét kihelyezett táblákkal hívták fel az elektronikus megfigyelőrendszer alkalmazására, mely tájékoztatásban megjelölték az üzemeltető, a Cég1 személyét és elérhetőségét. E cég azonban az adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzatban nem szerepel azon okból, mivel a figyelemfelhívó táblákon részletes tájékoztatást nyújtottak ezzel kapcsolatban, az adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzatnak már szükségtelen tartalmaznia.

Továbbá az adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzatban a felvételkészítés annak ellenére szabályozásra került, hogy 2017 augusztusa óta a kamerák nem rögzítenek és nem tárolnak felvételeket. Ennek oka, hogy a Társasház a 2017 augusztusa és 2017. november 24. napja közötti időszakban – az intézőbizottság elnöke által a Hatóságnak írt válaszlevele aláírásának napjáig – a Társasház nem hívott össze közgyűlést, így az adatvédelmi, adatbiztonsági szabályzat módosításáról még nem határozott. A nyilatkozat szerint erre a következő közgyűlésen kerül sor.

A Hatóság álláspontja a nyilatkozottakkal kapcsolatban egyrészt az, hogy a 2017 augusztusa és 2017. november 24. napja között eltelt több hónap alatt a Társasháznak lehetősége lett volna több közgyűlés összehívására és azokon a szabályzat módosítására. Az egyes adatkezelési körülmények megváltozása, megváltoztatása esetében ugyanis elkerülhetetlen a szabályzat, tájékoztató módosítása. Az adatkezelőnek ezért kiemelt figyelmet kell fordítania arra, hogy az adatkezelési körülményekben bekövetkező változások megjelenjenek a dokumentumban.

Másrészt a Társasház szervezeti és működési szabályzatának kamerarendszerre vonatkozó kivonatához hasonlóan ezen adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzat is döntően a Thtv. vonatkozó rendelkezéseit veszi át, szó szerint. Ezzel kapcsolatban a Hatóság – ugyanúgy, mint a szervezeti és működési szabályzat kivonatával összefüggésben – megállapítja, hogy a jogszabály szövegének csupán szó szerinti átvétele nem felel meg az adatvédelmi elveknek és követelményeknek, valamint az elszámoltathatóság elvének. A Társasháznak megfelelő, kifejezetten a saját adatkezelésére vonatkozó, az adatkezelés valamennyi körülményére kiterjedő szabályzatot kell alkotnia, igazolva ezzel azt, hogy az elektronikus megfigyelőrendszerrel összefüggő adatkezelés valóban elengedhetetlenül szükséges és megfelel a célhoz kötött adatkezelés elvének. A minden adatkezelési körülményre kiterjedő tájékoztatás ismeretében tudják felmérni az érintettek azt, hogy az adatkezelés mennyiben korlátozza személyes adatok védelméhez fűződő jogukat és ez alapján tudnak hozzájárulni az adatkezeléshez.

A helyszíni vizsgálatok során a Hatóság munkatársai nem találtak semmilyen dokumentumot, amely adatkezelési tájékoztatásnak minősült volna, csupán egy, a kapunál lévő gépjárműbehajtónál elhelyezett piktogramot találtak, mely figyelmezteti az érintetteket a

kamerarendszer üzemeléséről. Mindezekon túl a recepciós azt a tájékoztatást nyújtotta a helyszíni vizsgálat során, hogy adatkezelési szabályzattal nem rendelkeznek.

Mindezek alapján a Hatóság megállapítja – függetlenül attól, hogy a munkatársai nem találtak a helyszíni vizsgálatok során adatvédelmi szabályzatot, tájékoztatót –, hogy a Társasház intézőbizottságának elnöke által megküldött adatvédelmi szabályzat nem tartalmazza az Infotv. 20. § (1)-(2) bekezdése szerinti adatkezelési körülményeket a Társasház adatkezelésére vonatkozóan. Ezzel a Társasház, mivel nem nyújtott megfelelő tájékoztatást az érintettek számára, megsértette az Infotv. 20. § (1)-(2) bekezdését.

Tekintettel arra, hogy a Társasház nem nyújtott megfelelő előzetes tájékoztatást az érintettek részére, így az általa hozzájárulásnak tekintett közgyűlési határozat mint jogalap sem felelt meg az Infotv. követelményeinek. Ebből következően a Társasház megsértette az Infotv. 3. § 7. pontját és az Infotv. 5. § (1) bekezdésének a) pontját.

V. 4. Adatbiztonsági követelmények

A Thtv. alapján a társasházban üzemelő kamerarendszernek meg kell felelnie a mindenkor legmagasabb adatbiztonsági szint követelményeinek.

Az Infotv. 7. §-ában előírt követelmények szerint az adatkezelő köteles az adatkezelési műveleteket úgy megtervezni és végrehajtani, hogy biztosítsa az érintettek magánszférájának védelmét. Az adatkezelő, illetve tevékenységi körében az adatfeldolgozó köteles gondoskodni az adatok biztonságáról, köteles továbbá megtenni azokat a technikai és szervezési intézkedéseket és kialakítani azokat az eljárási szabályokat, amelyek e törvény, valamint az egyéb adat- és titokvédelmi szabályok érvényre juttatásához szükségesek.

Az adatokat megfelelő intézkedésekkel védeni kell különösen a jogosulatlan hozzáférés, megváltoztatás, továbbítás, nyilvánosságra hozatal, törlés vagy megsemmisítés, valamint a véletlen megsemmisülés és sérülés, továbbá az alkalmazott technika megváltozásából fakadó hozzáférhetetlenné válás ellen.

A személyes adatok automatizált feldolgozása során az adatkezelő további intézkedésekkel biztosítja

- a) a jogosulatlan adatbevitel megakadályozását;
- b) az automatikus adatfeldolgozó rendszerek jogosulatlan személyek általi, adatátviteli berendezés segítségével történő használatának megakadályozását;
- c) annak ellenőrizhetőségét és megállapíthatóságát, hogy a személyes adatokat adatátviteli berendezés alkalmazásával mely szerveknek továbbították vagy továbbíthatják;
- d) annak ellenőrizhetőségét és megállapíthatóságát, hogy mely személyes adatokat, mikor és ki vitte be az automatikus adatfeldolgozó rendszerekbe;
- e) a telepített rendszerek üzemzavar esetén történő helyreállíthatóságát és
- f) azt, hogy az automatizált feldolgozás során fellépő hibákról jelentés készüljön.

Az adatkezelőnek az adatok biztonságát szolgáló intézkedések meghatározásakor és alkalmazásakor tekintettel kell lenni a technika mindenkor fejlettségére. Több lehetséges adatkezelési megoldás közül azt kell választani, amely a személyes adatok magasabb szintű védelmét biztosítja, kivéve, ha az aránytalan nehézséget jelentene az adatkezelőnek.

Az Adatvédelmi Munkacsoport a személyes adatok megsértése bejelentéséről szóló 3/2014. számú véleményében¹⁴ továbbá kiemeli annak fontosságát, hogy az adatkezelők proaktívak legyenek és megfelelően tervezzék meg az adatbiztonsági intézkedéseiket. Az Adatvédelmi Munkacsoport véleménye alapján ebből az is következik, hogy az adatkezelőnek megfelelő előzetes tervet kell készítenie az adatvédelmi incidensek kezelésére, amelyek biztosítják, hogy gyorsan és hatékonyan reagáljon egy incidensre. Ha az adatbiztonsággal kapcsolatos előírásokat megfelelően teljesítik, vagyis az adatkezelés megkezdése előtt a személyes adatok megsértéséhez kapcsolódó kockázatokat előzetesen tekintetbe veszik és csökkentik, akkor kisebb gyakorisággal következnek be incidensek, és azok enyhébb következménnyel járhatnak az érintettek nézve.

A helyszíni vizsgálatok alapján a Hatóság az alábbiakat állapította meg a kamerarendszer adatbiztonsága vonatkozásában:

A vizsgált időszak alatt összesen négy recepciós dolgozott a Társasházban, kettő nappal és kettő éjszaka. A recepción található kamerák élőképeit megjelenítő kliens számítógépen elérhető funkciók a célnak megfelelően korlátozottak voltak, azonban a számítógépre való belépés a számítógép indítása után automatikus volt, felhasználóhoz nem kötött, a tevékenységet végző recepciós személye pedig nem volt azonosítható. A számítógépre tehát egyetlen felhasználó volt felvéve, aki helyi rendszeradminisztrátori jogosultsággal rendelkezett.

A portaszolgálatot ellátó biztonsági őrök – összesen három fő – szintén az élőképeket tekinthették meg, a rögzített felvételeket azonban nem tudták visszaneézni. A rendszerhez mindenkinek ugyanaz a hozzáférése, illetve jelszava volt, ugyanúgy, mint a recepciós munkakörben foglalkoztatottak esetében is.

A Hatóság a fentiek alapján megállapítja, hogy az elektronikus megfigyelőrendszerrel összefüggő adatkezelés megtervezése során sem a Társasház, sem a He-Ba Kft. nem tette meg azokat a technikai és szervezési intézkedéseket, és nem alakította ki azokat az eljárási szabályokat, amelyek az adatok biztonságát szolgálják, így különösen védik azokat a jogosulatlan hozzáférés, megváltoztatás, továbbítás, nyilvánosságra hozatal, törlés vagy megsemmisítés, valamint a véletlen megsemmisülés és sérülés ellen. Az ilyen intézkedések hiányát bizonyítja az, hogy a rendszerhez hozzáférő valamennyi recepciós feladatot ellátó személy, valamint valamennyi portaszolgálatot ellátó személy ugyanazon felhasználónév-jelszó párost használta. Egy rendszer biztonságát azonban az teszi lehetővé, ha valamennyi, a rendszerhez hozzáférési jogosultságot kapó személy differenciáltan, külön felhasználónevet és jelszót használ, a jogosulatlan adatbevitel, lekérdezés és változtatás megakadályozása érdekében. Ezzel a megoldással biztosítható annak ellenőrizhetősége és megállapíthatósága, hogy adott esetben mely személyes adatokat, mikor és ki vitte be a rendszerbe.

A Társasház kamerarendszerének műszaki megvalósításért felelős üzemeltető alvállalkozó személyét nem lehetett megállapítani, mivel egy olyan szerződéses láncolat jött létre, amely alapján több ilyen feladattal rendelkező alvállalkozó is létezett

Nem felel meg az adatbiztonság követelményeinek a 2017. június 27. napján tartott helyszíni vizsgálaton a Hatóság tudomására jutott azon tény, mely szerint a kamerarendszer üzemeltetése kapcsán olyan szerződéses láncolat alakult ki az üzemeltető cégek között, amely alapján csupán jelentős nehézségek árán lehet megállapítani, hogy pontosan mely alvállalkozó jogosult hozzáférni

¹⁴ A vélemény az alábbi linkről érhető el:

http://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2014/wp213_hu.pdf

a rendszerhez. Ez a körülmény azt valószínűsíti, hogy az adatbiztonságért felelős szerv nem tartja kontroll alatt az általa üzemeltetett rendszert, ezáltal nem biztosított a személyes adatok megfelelő védelme.

A Thtv. értelmében a kamerarendszer által rögzített felvételekhez – az alábbi kivételekkel – kizárólag a rendszer üzemeltetője férhet hozzá, azokat csak a szerződésből fakadó kötelezettségei érvényesítéséhez szükséges, és a jogsértő cselekmény megelőzése vagy megszakítása érdekében mellőzhetetlen esetben jogosult megismerni, a felvételeket csak a bíróság, a szabálysértési vagy más hatóság részére továbbíthatja. A továbbításra kizárólag törvényben meghatározott esetekben, és a felvételre igényt tartó adatkezelési jogalap megfelelő igazolása után kerülhet sor. A felvételeket a továbbítás megtörténte után haladéktalanul törölni kell.¹⁵

A törvény kivételként említi azt a személyt, akinek jogát vagy jogos érdekét a kamerarendszer által rögzített felvétel érinti, és az ilyen személy számára biztosítja azon jogot, hogy a felvétel rögzítésétől számított tizenöt napon belül jogának vagy jogos érdekének igazolásával kérhesse, hogy az adatot annak üzemeltetője ne semmisítse meg, illetve ne törölje.¹⁶

Bár a törvény szó szerint nem rendelkezik arról, hogy az, akinek jogát vagy jogos érdekét érinti a kamerarendszer által rögzített felvétel, az jogosult megismerni a felvételek tartalmát, de a Thtv. 25. § (6) és (7) bekezdésének együttes értelmezéséből arra lehet következtetni, hogy ezen személy – a közös képviselő – jogosult a felvételek megismerésére. Ugyanis abban az esetben lehet eldönteni, hogy a felvétel érinti-e a személy jogát vagy jogos érdekét, ha a felvételt – jogszerű keretek között, jegyzőkönyv készítése mellett – megtekintette.

A panasz szerint a megfigyelőrendszer adatai a Társasház tulajdonában álló laptop készülékről lehívhatóak voltak, így annak kezelője, aki nem munkatársa a Társasházzal szerződésben álló azon cégnek, amellyel az adatkezelésre vonatkozó szerződést kötötte, minden korlátozás nélkül hozzáférhetett a rögzített adatokhoz, miközben a társasházban élőknek nem volt tudomása arról, hogy neki adatkezelésre vonatkozó jogosítványa és felhatalmazása lett volna. Az intézőbizottság elnökének nyilatkozata szerint a rendszerhez a recepciós feladatokat ellátó munkatársak, valamint a biztonsági őrök fértek hozzá, a Társasház laptopját használó háztitkárnak nincs és korábban sem volt hozzáférése sem az élőképekhez, sem felvételekhez. A Hatóság megjegyzi, hogy ezen laptop kapcsán a háztitkár azt nyilatkozta, hogy az az ő tulajdonában van.

A Hatóság az eljárás során nem tudta megállapítani, hogy e laptopról valóban elérhetőek-e a kamerák által közvetített élőképek, illetve korábban a rögzített felvételek, azonban a fent kifejtettek szerint a Hatóság megállapítja, hogy a Társasházban üzemelő kamerarendszer adatkezelése nem felelt meg az adatbiztonsági követelményeknek. Az, hogy ezen követelmények betartásáért ki felel, a Hatóság hivatkozik jelen határozat V. 1. pontjára, mely alapján a Hatóság álláspontja szerint mind a Társasház, mind a He-Ba Kft. felel az adatbiztonsági követelmények betartásáért. Ezt támasztja alá az üzemeltetési szerződés is, mely alapján az üzemeltetési feladatok ellátása alapvetően a He-Ba Kft.-t terhelték. A Hatóság álláspontja szerint e feladatkör magában foglalja azt, hogy a rendszerrel kapcsolatos adatbiztonsági követelményeket, illetve azzal kapcsolatos feltételeket is az üzemeltető, a He-Ba Kft. is biztosítsa. Erre tekintettel a Hatóság megállapítja, hogy a He-Ba Kft. megsértette az Infotv. 7. §-át azzal, hogy nem tett eleget az adatbiztonsági követelményeknek.

¹⁵ Thtv. 25. § (5)–(6) bekezdés

¹⁶ Thtv. 25. § (7) bekezdés

Ugyanakkor a Társasház felelőssége sem mellőzhető abban a tekintetben, hogy szintén adatkezelőként kontroll alatt kell tartania az egész adatkezelést akkor is, ha bizonyos feladatok ellátására más szervet bíz meg. Ezzel ellentétben azonban megállapítható, hogy a Társasház nem rendelkezett alapvető információkkal arra vonatkozóan, hogy a megbízott üzemeltető milyen más cégeket bízott meg további feladatokkal, milyen foglalkoztatotti kör, milyen feltételekkel jogosult megismerni az élő-, illetve korábban a rögzített képeket. Ebből adódóan a Társasház szintén megsértette az Infotv. 7. §-át azzal, hogy nem tett eleget az adatbiztonsági követelményeknek.

Ugyanakkor a He-Ba Kft.-t felváltó cég, a Cég1 vonatkozásában a Hatóság nem állapít meg jogsértést, tekintettel arra, hogy a vizsgálat tárgya – a panasznak megfelelően – alapvetően arra az időszakra vonatkozott, amely alatt a He-Ba Kft. volt a rendszer üzemeltetője. A Hatóság ebből következően a Cég1 tekintetében, mivel a hivatalbóli eljárás jogsértést nem tárt fel, a Hatóság a Ket. 31. § (1) bekezdésének j) pontja alapján az adatvédelmi hatósági eljárást megszüntette.

VI. Alkalmazott szankció és indokolása

A Hatóság a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és jelen határozatban az Infotv. 61. (1) bekezdésének a) pontja alapján megállapította a személyes adatok jogellenes kezelésének tényét. A Hatóság továbbá az Infotv. 61. § § (1) bekezdésének f) pontja alapján elrendelte, hogy a Társasház nyújtson megfelelő előzetes tájékoztatást az érintettek számára. A Hatóság elrendelte továbbá, hogy a Társasház és a He-Ba Kft. biztosítsa a személyes adatok védelmét az adatbiztonsági követelmények betartásával.

Az Infotv. 61. § (1) bekezdésének g) pontja értelmében a Hatóság az Infotv. 61. § (3) bekezdése szerinti, százezer forinttól húszmillió forintig terjedő bírság kiszabására jogosult jogellenes adatkezelés esetén. Abban a kérdésben, hogy indokolt-e adatvédelmi bírság kiszabása, a Hatóság az Infotv. 61. § (4) bekezdése alapján mérlegelte az ügy összes körülményét, és azok alapján szükségesnek tartotta bírság kiszabását.

A Társasház vonatkozásában a bírság összegét a Hatóság jogszabályon alapuló mérlegelési jogkörében eljárva határozta meg. Kiszabása során elsősorban a következőket vette figyelembe:

- A megfelelő előzetes tájékoztatás és így jogalap nélküli adatkezelés következtében megvalósult jogsértés folyamatos jellegű és hosszú idő óta fennállt, melyből a Hatóság a 2012 januárjától az adatvédelmi hatósági eljárás megindításának napjáig, a 2017. augusztus 2. napjáig terjedő időtartamot vizsgálta és vette figyelembe.
- Az adatbiztonsági követelmények be nem tartása kapcsán a kontroll teljes hiánya a biztonsági cég, és az adatkezelés felett.
- A társasházak szempontjából nagyszámú személyi kört érint a megfigyelés a száztizennyolc lakásos Társasházban, figyelembe véve azt is, hogy a Társasházban lakókhöz más, szám szerint meg nem határozható személyek is rendszeresen érkezhettek.
- A bírsággal sújtásnak oka volt a bírsággal elérendő speciális prevenció is, a Társasház újabb jogsértéstől való visszatartása, valamint az adatkezelésnek a jogszerűség irányába való előmozdítása.

A Hatóság önmagában súlyos jogsértésnek értékelte a megfelelő előzetes tájékoztatás elmaradását, mely a hozzájárulásnak mint jogalapnak az egyik feltétele.

A Hatóság enyhítő körülményként vette figyelembe, hogy a kamerarendszer új üzemeltetőjének, a Cég1 megbízása óta a kamerarendszer nem készít felvételeket.

A Hatóság szintén enyhítő körülményként értékelte az eljárás elhúzódását.

A He-Ba Kft. vonatkozásában azon kérdésben, hogy indokolt-e az adatvédelmi bírság kiszabása, a Hatóság az Infotv. 61. § (4) bekezdése alapján szintén mérlegelte az ügy összes körülményét. A Hatóság szükségesnek tartja a bírság kiszabását, mivel a cég nem tett eleget az Infotv. 7. §-ban meghatározott adatbiztonsági követelményeknek.

A bírság kiszabására való jogosultság vonatkozásában azonban tekintettel kell lenni egy kúriai döntésre, mely alapján a Hatóságnak vizsgálnia kell, hogy a He-Ba Kft. a Kkv. tv. rendelkezései alapján kis- és középvállalkozásnak minősül-e.

A He-Ba Kft. 2016. évi eredmény-kimutatás és annak kiegészítő mellékletének adatai alapján a Hatóság megállapította, hogy a cég a Kkv. tv. 3. § (1) bekezdésének¹⁷ megfelelően KKV-nak minősül (a munkavállalók száma 19 fő, az árbevétel: 601 591 ezer Ft).

A Hatóság megállapította továbbá, hogy a céggel szemben korábban nem állapított meg jogsértést, valamint a Kkv. tv. 12/A. § (2) bekezdésében¹⁸ foglaltak sem állnak fenn. Ezen feltételek miatt a jogsértés megállapítása mellett az Infotv. szerinti bírság nem szabható ki, így a Kkv tv. 12/A. § (1) bekezdésének¹⁹ megfelelően a Hatóság figyelmeztetést alkalmaz.

A 2016. május 24. napjától hatályos, azonban 2018. május 25. napjától alkalmazandó általános adatvédelmi rendeletre tekintettel a Hatóság a jelen határozatában foglaltak teljesítése során kívánatosnak tartja, hogy a Társasház e rendelet alapján tegye meg a szükséges intézkedéseket a jogszerű adatkezelés megteremtése érdekében, hiszen az általános adatvédelmi rendelet (171) preambulumbekzdése értelmében a rendelet alkalmazásának időpontja előtt megkezdett adatkezeléseket összhangba kell hozni a rendelettel.

A jogalapok kapcsán a rendelet 6. cikkére, a tájékoztatás kapcsán a rendelet 13. cikkére, az adatbiztonság kapcsán a rendelet 32. cikkére, az adatkezelő és az adatfeldolgozó kapcsán a rendelet 24-31. cikkére figyelemmel szükséges az adatkezelés felülvizsgálata.

¹⁷ Kkv. tv. 3. § (1) bekezdés: „KKV-nak minősül az a vállalkozás, amelynek

a) összes foglalkoztatotti létszáma 250 főnél kevesebb, és

b) éves nettó árbevétele legfeljebb 50 millió eurónak megfelelő forintösszeg, vagy mérlegfőösszege legfeljebb 43 millió eurónak megfelelő forintösszeg.”

¹⁸ Kkv. tv. 12/A. § (2) bekezdés: „Nincs lehetőség a bírságtól való eltekintésre, ha

a) a jogsértés emberi életet, testi épséget vagy egészséget sért vagy veszélyeztet,

b) a bírság kiszabásának alapjául szolgáló tényállás megvalósulásával környezetkárosodás következett be,

c) a tizennyolcadik életévüket be nem töltött személyek védelmét célzó jogszabályi rendelkezés megsértésére került sor, vagy

d) a jogsértésre a személyeknek koruk, hiszékenységük, szellemi vagy fizikai fogyatkozásuk miatt különösen kiszolgáltatott, egyértelműen azonosítható csoportjához tartozó személlyel szemben került sor,

e) a vállalkozás megsérti a békéltető testületi eljárásban fennálló, a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény 29. § (11) bekezdésében meghatározott együttműködési kötelezettségét.”

¹⁹ Kkv. tv. 12/A. § (1) bekezdés: „A hatósági ellenőrzést végző szervek a kis- és középvállalkozásokkal szemben az első esetben előforduló jogsértés esetén – az adó- és vámhatósági eljárást és a felnőttképzési tevékenységet folytató intézmények ellenőrzésére irányuló eljárást kivéve – bírság kiszabása helyett figyelmeztetést alkalmaznak.”

VII. Eljárási szabályok

Az Ákr. 143. § (1) bekezdése értelmében e törvény rendelkezéseit a 2018. január 1-jét követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni. Az Ákr. hivatkozott rendelkezésére tekintettel jelen eljárás során a Hatóság a Ket. rendelkezéseit alkalmazta. A határozat a Ket. 71. § (1) bekezdésén és a 72. § (1) bekezdésén alapul, a fellebbezést a Ket. 100. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki. E határozat a Ket. 73/A. § (3) bekezdése alapján a közlés napján jogerőre emelkedik.

A határozat bírósági felülvizsgálatának lehetőségét a Ket. 100. § (2) bekezdése biztosítja. A Kp. 157. § (7) bekezdése alapján, ha jogszabály bírósági felülvizsgálatot tesz lehetővé, azon közigazgatási pert kell érteni. A Fővárosi Törvényszék illetékessége a Kp. 12. § (2) bekezdésének a) pontján és a Kp. 13. § (11) bekezdésén alapul. A keresetlevél benyújtásának idejét és helyét a Kp. 39. § (1) bekezdése határozza meg. A tárgyalás tartása iránti kérelem lehetőségéről szóló tájékoztatás a Kp. 77. § (1)-(2) bekezdésén alapul.

A közigazgatási per illetékének mértékét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 44/A. § (1) bekezdése határozza meg. Az illeték előzetes megfizetése alól az Itv. 59. § (1) bekezdése és 62. § (1) bekezdés h) pontja mentesíti az eljárást kezdeményező felet.

A bírságot a megfelelő számlaszámra megfizetni a pénzforgalom lebonyolításáról szóló 35/2017. (XII. 14.) MNB rendelet 28. § a) pontjának aa) alpontjában (átutalás), b) pontjának bb) alpontjában (készpénzbefizetés fizetési számlára), c) pontjában (készpénzátutalás) felsorolt fizetési módok formájában lehet.

A késedelmi pótlékfizetési kötelezettségről szóló tájékoztatás a Ket. 132. § (1) bekezdés a) pontján, míg a késedelmi pótlék mértékéről szóló tájékoztatás a Ket. 132. § (2) bekezdésében foglaltakon alapul. Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 42. § (3) bekezdése szerint a jogerősen kiszabott és meg nem fizetett bírság, valamint a meg nem fizetett bírság miatt jogerősen kiszabott és meg nem fizetett késedelmi pótlék köztartozásnak minősül, és adók módjára kell behajtani

Az Áht. 42. § (3) bekezdése szerint *„Törvény eltérő rendelkezése hiányában - a bíróság, ügyészség által kiszabott eljárási bírság és rendbírság kivételével - a jogerősen, illetve véglegesen kiszabott és meg nem fizetett bírság, valamint a meg nem fizetett bírság miatt jogerősen vagy véglegesen kiszabott és meg nem fizetett késedelmi pótlék köztartozásnak minősül, és azt az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 134. §-ában foglaltak szerint, vagy ha az nem az Ákr. hatálya alá tartozó eljárásban került megállapításra, akkor adók módjára kell behajtani.”*

Az Ákr. 143. § (2) bekezdésének a) pontja értelmében a 2018. január 1-jét követően elrendelt végrehatásra is az Ákr. rendelkezéseit kell alkalmazni. Az Ákr. hivatkozott rendelkezésére tekintettel, annak 134. § (1) bekezdése szerint *„a végrehajtást – ha törvény, kormányrendelet vagy önkormányzati hatósági ügyben helyi önkormányzat rendelete másként nem rendelkezik – az állami adóhatóság foganatosítja.”*

Az Ákr. 135. §-a alapján, *„ha a Kötelezett pénzfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, illetve az állam által előlegezett költség után a megelőlegezés időtartamára a jogosultnak a törvényes kamatnak megfelelő mértékű késedelmi pótlékot fizet”.*

Jelen határozat nem tanúsítja a jelen eljárás tárgyát képező adatkezelés jogszerűségét azon kérdésekben, melyek vizsgálatára az adatvédelmi hatósági eljárás során nem került sor, és nem tanúsítja az eljárás során megküldött szabályzatok teljes körű megfelelőségét sem.

Az adatvédelmi hatósági eljárásnak az Infotv. 60. § (5) bekezdésében megszabott ügyintézési határideje 130 nappal került túllépésre, melynek oka a pontos tényállás felderítésének nehézségei voltak.

A Hatóság a határozatának a saját honlapján történő nyilvánosságra hozatalát a jogsértés súlyára, valamint a generális prevencióra tekintettel az Infotv. 61. § (2) bekezdése alapján rendelte el. A közigazgatási szerv törvénysértést megállapító határozata közérdekű adat, és ebben az esetben a határozat nyilvánosságra hozatalára a kötelezettek azonosító adataival kerül sor.

A Hatóság feladat- és hatáskörét, valamint illetékességi területét az Infotv. szabályozza.

Budapest, 2018. május 15.

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár